

cija podliježe na bilo koji način sudu ili autoritetu crkvenog Učiteljstva. »Takvo stanje temelji se na pozitivnom gledanju i vrednovanju Biblije od strane 'svijeta'. Dakle s vida opće kulture. A to je omogućeno baš time što je ona prestala biti isključivim monopolom židovskih i kršćanskih vjerskih zajednica i njihova interesa, potreba i svjetonazora.« Dr. s. Rebeka Anić je posebno istaknula znanstveno razračunavanje žena s tumačenjima Biblije koja su imala svrhu održati drugotnost i podređenost žena. »Velike žene Biblije gotovo se redovito uzima kao dokaz da žene mogu djelovati ako to žele i u patrijarhalnim strukturama, dakle koristi ih se kako bi se potkrijepio stav da nisu potrebne promjene struktura i odnos prema ženama.« Dr. Matulić ističe kako svijest o grijehu izbija iz osobne vjere u Boga ljubavi, dobrote i milosrđa, jednom riječju — vjere u Boga za nas. »Biblijskoga Boga kršćani smiju zvati i zovu svojim Ocem. To nas je poučio Gospodin naš Isus Krist. Prema tome, nezamislivo je da bi kršćansko rješavanje 'bioetičkog pitanja' moglo biti s ičim drugim tako intimno, štoviše, nerazdruživo povezano kao s pitanjem o Bogu Gospodina našega Isusa Krista.«

Predavači, birani po vrsnoći i stručnosti, piše delegat o. Bebić u predgovoru zbornika, svojim su predavanjima uspjeli zainteresirati sudionice i sudionike skupa, njih oko 150 iz osam europskih zemalja, što potvrđuju vrlo živi razgovori vođeni izvan službenoga programa skupa. »Ovaj zbornik priredili smo u prvome redu zato da ono što je na susretu rečeno trajno sačuvamo i učinimo dostupnim svima koji su za promatranu problematiku na bilo koji način zainteresirani, a takvih, uvjeren sam, nije malo.« Za nadati se da će svi oni koji žele pristupati Bibliji na suvremen način u zborniku pronaći dovoljno znanstveno utemeljenog sadržaja, a njegovim objavlivanjem istovremeno na hrvatskom i njemačkom jeziku ta sve aktualnija tematika tako postaje bliža ne samo hrvatskim već i

njemačkim čitateljima i znanstvenim djelatnicima. U tom smislu skladno se uklapa i vrlo uspješno rješenje korica zbornika autorice Romane Kašaj.

Adolf POLEGUBIĆ

Mihály SZENTMÁRTONI, S. J. *Naći sebe, tražeći Boga*, KIZ, Zagreb, 2004., str. 216.

Knjiga *Naći sebe tražeći Boga* o Mariji Tereziji od Sv. Josipa, koju je napisao o. Mihály Szentmártoni S. J., inače profesor na Papinskom sveučilištu Gregoriana u Rimu, prva je u nizu knjiga »Likovi duhovnosti« koje u okviru »Karmelskih izdanja« uređuje zajedničko uredništvo svih hrvatskih karmelićana i karmelićanki. Sadržaj knjige je međutim naznačen podnaslovom »Psihološki i duhovni profil« Anne Marije Tauscher, utemeljiteljice Družbe sestara karmelićanki Božanskoga Srca Isusova. Knjiga započinje kratkim životopisom obraćenice s protestantizma na katoličku vjeru koja u stalnom traženju Boga pronalazi sebe i svoje životno poslanje.

Čovjek je istinski u potrazi za samim sobom. To nije samo puka psihološka avantura, nego je poziv, otvorenost prema onomu koji može sve. Sva plodnost u duhovnome životu dolazi od milosti. Ona je nezasluženi dar Božji koji dolazi ispuniti pukotine ponizna i raspoloživa ljudskog bića. Izvan milosti nema pravoga života. Naprotiv, po milosti život postiže svoju puninu. To je uranjanje u bezdan nepoznatoga svijeta, no to je svijet u kojemu nismo prepušteni samima sebi. Tu se odigravaju stvari koje nas nadilaze, ali one ne mogu postajati bez našega pristanka — a izvor su naše sreće i radosti. Sreća se sastoji u tome da se čovjek prepozna djetetom Božjim i da mu otvori vrata svoje duše. Ta je avantura nešto tako zadivljujuće i veličanstveno da se može odigrati samo jednom. Time dolazimo do vječne istine koja je uvijek nova i uvijek stara, a vrijedi za sva vremena:

»Čovjek je stvoren da Boga spozna, služi mu i ljubi ga.«

Ove napisane misli rađale su se dok sam čitao živopis ili životopis Anne Marije Tauscher. Kažem »živopis«, jer je knjiga pisana laganim živopisnim stilom. Misao spontano izvire iz prethodne. Na tren vas zanese i u mašti gledate zaigranu i bezbrižnu djevojčicu u obiteljskome domu, a onda je pred vama izgrađena osoba čvrstog značaja koja se i ocu suprotstavlja kad je naslutila da joj stoji na putu prema Onome koji je osvojio njezino srce.

Pri čitanju ovog životopisa držim korisnim prepustiti se mašti i slijediti psihološku analizu duše čije je srce »otvorena knjiga« pred Bogom, te diviti se veličanstvenim potezima Božjim u oblikovanju novog identiteta Majke Tauscher. O. Mihály Szentmártoni, kao vrstan psiholog, zna ući u intimu ljudskoga srca i analizirati pokrete duše sa psihološkog motrišta, a da milosnom području ne oduzima božanski udio. Iz mnogobrojnih spisa koje je Majka ostavila autor je uspio sabrati bisere i ugraditi ih u mozaik u kojem se kristalno jasno prepoznaje osoba radikalno opredijeljena živjeti tako da se po njoj Bog proslavi. Bog želi s čovjekom ići do kraja. Želi ga dovesti do sjedinjenja sa sobom. Te etape uspona do sjedinjenja sa svojim Stvoriteljem o. Mihály je zorno prikazao kao zlatnu nit koja je kao potka ugrađena u duhovnom liku Marije Tauscher.

Ova je knjiga, premda je životopis jedne »žene neuništivog optimizma«, u prvom redu sustavna razrada nutarnjih zakonitosti duhovnog života; ona je priručnik za shvaćanje nutarnje dinamike Bogom zahvaćene duše koja traga za vlastitom puninom. Poglavlja naznačuju pojedine etape sustavnog hoda osobe prema naslućenoj punini. Početak i temelj svakog duhovnog života jest obraćenje, tj. nalaženje Boga kao smisla života, čiji je pozitivan ishod prepoznatljivo »vjerničko lice«. Kad je osoba shvatila da joj je Bog jedini cilj, pita se: Kako

stići do tog cilja? Postaje joj jasno da se istinska sloboda postiže osobnom izgrađnjom nekih temeljnih kreposti, čiji je pozitivan ishod prepoznatljivo »asketsko lice«. Slijedi pitanje: Zašto nas je Bog stvorio? Odgovorom na to pitanje osoba pronalazi svoje »nadnaravno lice«, a to znači spoznaju da je voljeno Božje dijete. Bog ima plan sa svakim čovjekom. Kad osoba to prihvati, počinje traženje vlastitog poslanja, a kao pozitivan ishod rađa se »karizmatičko lice«. Međutim, negdje na pola puta, osoba odjednom postane svjesna bolne istine, da nije ono što je trebala biti i da unatoč dobroj volji u svemu što poduzima ne može sebe sama spasiti, i tada se rađa »ponizno lice«. Spoznaja da spasenje dolazi od Boga, koji nas čeka na kraju puta s istom onom ljubavlju kojom nas je stvorio, rađa »otkupljeno lice«. Prateći ove pojedine etape duhovnog uspona u životnoj priči Marije Tauscher, pred našim se očima zrcali poziv da smo svi pozvani na svetost.

Iz naznačenih karakteristika ove knjige jasno je da je ona u prvom redu namijenjena sestrama karmelićankama kao trajno nadahnuće da radosno žive i svjedoče svoj redovnički poziv. Uvjeren sam, međutim, da će ovi reci potaknuti mnoge djevojke da pronadu svoju sreću slijedeći put koji nam je svjedočila Marija Tauscher. Stoga, neka se ova vrijedna knjiga nade u rukama onih čije je srce spremno prihvatiti Božju ponudu. Svojim originalnim stilom stapanja u jednu skladnu cjelinu psihološke i teološke analize, o. Mihály Szentmártoni uspio je stvoriti novu vrstu izričaja o osobnom usponu duše do sjedinjenja s Bogom. Time je dao veliki doprinos i obogatilo je duhovnu literaturu na našem području. Vjerujem i radujem se da smo iz redaka ove vrijedne knjige mogli upoznati svjetli lik utemeljiteljice sestara karmelićanki Anne Marije Tauscher van den Bosch, Majke Marije Terezije od sv. Josipa.

Stjepan FRIDL